

ПРОКОПЕНКО В. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри морського та митного права, кандидат юридичних наук, доцент

ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ ТЕРМІНІВ «ЗАГАЛЬНА ФАКТУРНА ВАРТІСТЬ», «СУМАРНА ФАКТУРНА ВАРТІСТЬ»

Переміщення товарів через митний кордон України громадянами має свою специфіку, яка залежить не тільки від напрямку переміщення (ввезення, вивезення тощо), але й від способу переміщення товару (ручна поклажа, супроводжуваний багаж тощо) та засобів переміщення (авіаційний, водний транспорт тощо). Митним законодавством України також передбачені особливості оподаткування товарів в залежності від вказаних вище умов переміщення.

Відповідно до ст. 368 Митного кодексу України (далі — МК України) для цілей оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) громадянами через митний кордон України, застосовується фактурна вартість цих товарів, зазначена в касових або товарних чеках, ярликах, інших документах роздрібно́ї торгівлі, які містять відомості щодо вартості таких товарів. У випадку визначення фактурної вартості товарів, які переміщуються у несупроводжуваному багажі та вантажному відправленні, крім вартості самих товарів враховується вартість їх страхування та перевезення (фрахту) до моменту перетинання ними митного кордону України [1].

Слід звернути увагу, що законодавець базою оподаткування митними платежами товарів, які переміщуються саме громадянами через митний кордон України, визначив фактурну вартість товару, а не митну вартість.

В наказі Міністерства фінансів України від 22.05.2012 р. № 581 міститься наступне поняття «фактурна вартість товару» — це ціна товару, що переміщується через митний кордон України, та зазначена в рахунку-фактурі (фактурі-проформі, касових або товарних чеках, ярликах, інших документах роздрібно́ї торгівлі, які містять відомості щодо вартості таких товарів) [2]. Як бачимо, практично відтворена норма МК України в цьому наказі, але з деякими змінами, які стосуються використання поняття «рахунок-фактура». Саме в рахунку-фактурі надається вартісна характеристика товару. Рахунок-фактура — вид комерційного рахунка, в якому зазначено суму, що повинна бути сплачена за товар. Затвердженої форми рахунку-фактури та вимог щодо її заповнення законодавством України не передбачено.

Необхідно звернути увагу на оперування законодавцем в низці статей МК України (ст. ст. 234, 371, 372, 374, 379) та Податковому кодексі України (ст. ст. 191, 196) поняттям «сумарна фактурна вартість», а також в ст. ст. 252, 371, 373, 374 МК України поняттям «загальна фактурна

вартість». Нажаль, зміст цих термінів в жодному із кодифікованих актів не розкривається.

Так, відповідно до ч. 4 ст. 374 МК України «товари (крім підакцизних), що ввозяться громадянами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі, *сумарна фактурна вартість* та/або загальна вага яких перевищують обмеження, встановлені частиною першою цієї статті, але *загальна фактурна вартість* яких не перевищує еквівалент 10000 євро, підлягають письмовому декларуванню в порядку, встановленому для громадян...» [1]. І як зрозуміти, в чому різниця між загальною фактурною вартістю і сумарною фактурною вартістю?

У Правилах заповнення рішення про коригування митної вартості товарів, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 24.05.2012 р. № 598, зазначено, що у графі 16 Рішення про коригування митної вартості зазначається загальна фактурна вартість товарів у валюті України, одержана як сума вартостей, наведених у графі 42 основного та додаткових аркушів митної декларації [3]. Відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 30.05.2012 р. № 651, яким затверджений порядок заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа у графі 42 наводиться фактурна вартість товару у валюті, в якій складені рахунки або інші документи, що визначають вартість товару [4].

Іншими словами, якщо декларування здійснюється партії товару, фактурна вартість кожного товару із партії вказується в графі 42 митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа форми МД-2 або у додатковому аркуші до цієї декларації форми МД-3, фактурна вартість кожного товару підсумовується, у результаті чого ми отримуємо загальну фактурну вартість усієї партії товару. Таким чином, користуючись аналогією, ми можемо припустити, що під терміном «загальна фактурна вартість» необхідно розуміти сукупну вартість товарів, що ввозяться на митну територію України громадянами і яка в залежності від способу переміщення може включати вартість їх страхування та перевезення.

Аналіз розділу II Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами дозволяє зробити висновок, що під терміном «сумарна фактурна вартість» необхідно розуміти сукупну вартість товарів, які ввозяться на митну територію України громадянами:

на протязі однієї доби більше одного разу.

у ручній поклажі і у супроводжуваному багажі тощо.

Вважаємо необхідним рекомендувати внесення змін в ст. 4 МК України «Визначення основних термінів і понять» шляхом її доповнення термінами:

– «загальна фактурна вартість» — це сукупна вартість товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами і яка в

залежності від способу переміщення може включати вартість їх страхування та перевезення;

– «сумарна фактурна вартість» — це сукупна вартість товарів, які переміщуються громадянами через митний кордон України та знаходяться у ручній поклажі та супроводжуваному багажі, або на протязі однієї доби більше одного разу.

Список використаних джерел

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. // *Голос України* від 21.04.2012. – № 73– 74.
2. Про затвердження Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами: наказ Міністерства фінансів України від 22.05.2012 р. № 581 // *Офіційний вісник України*. – 2012. – № 56. – Ст. 2268.
3. Про затвердження форми рішення про коригування митної вартості товарів, Правил заповнення рішення про коригування митної вартості товарів та Переліку додаткових складових до ціни договору: наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2012 р. № 598 // *Офіційний вісник України*. – 2012. – № 56. – Ст. 2271.
4. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012р. № 651 // *Офіційний вісник України*. – 2012. – № 64. – Ст. 2629.

ФЕДOTOB O. II.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
докторант кафедри морського та митного права,
кандидат юридичних наук, доцент

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВИДАЧІ СЕРТИФІКАТІВ ПОХОДЖЕННЯ EUR.1. ЯК ПІДСТАВИ ЗАСТОСУВАННЯ АВТОНОМНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПРЕФЕРЕНЦІЙ ЄС ДЛЯ УКРАЇНИ

Реалізація стратегічного курсу на інтеграцію України до європейського політичного, економічного та правового простору та створення передумов для набуття Україною членства у ЄС досить ефективно сприяють утвердженню України як впливової європейської держави. З підписанням Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами (далі — Угода) [3], одним із важливих завдань для України стало адміністративне співробітництво в митних питаннях, у зв'язку з чим активізовано роботу по запровадженню преференційного торгового режиму в Україні. На сьогодні ЄС в односторонньому порядку надано Україні автономні торговельні